Схвалено

Протокол засідання

педагогічної ради

Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів

31 серпня 2021 № 1
Наказ № 53 від 31.08.2021
Внесено зміни
(протокол педагогічної ради №1 від26.08.24,
затверджені наказом №58 від 02.09.2024)

Затверджую

Директор ЗЗСО Петро КАРПЕНКО

В.о.лиректора Наталія ПАСЕКА

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ МОЛОДЕЦЬКОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ МАНЬКІВСЬКОЇ СЕЛИШНОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗМІСТ

1. Загальні положення.

2. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти.

3. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності.

4. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.

5. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

6. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.

7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.

8. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти.

9. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування.

10. Порядок про проведення внутрішньошкільного моніторингу

1. Загальні положення

1.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти Молодецького закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів має гарантувати якість освітньої діяльності і забезпечувати стабільне виконання закладом освіти вимог чинного законодавства, державних та галузевих стандартів освіти і передбачає здійснення таких внутрішніх процесів та заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості загальної середньої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів загальної середньої освіти, педагогічних працівників;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми;
- забезпечення ефективної системи та механізмів академічної доброчесності працівників школи і здобувачів освіти

1.2. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Молодецькому ЗЗСОІ-ІІІ ступенів Маньківської селищної ради Черкаської області (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог чинного законодавства:

- Конституція України,
- статті 41 (частина третя) Закону України «Про освіту»,
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року,
- Статуту закладу загальної середньої освіти,
- інших нормативних документів.

1.3. Термінологія та понятійний апарат, які використовуються в Положенні для створення доступності, відкритості та розуміння стратегії системи всіма учасниками освітнього процесу:

- Положення – локально-правовий акт, що визначає основні правила організації, описує мету, структуру, взаємні обов'язки групи людей чи організацій, які об'єдналися для досягнення спільної мети.
- Стратегія –довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, підкріплений ідеологією, стійкий до невизначеності умов середовища план, який супроводжується постійним аналізом та моніторингом в процесі його реалізації та спрямований з певною метою на досягнення успіху в кінцевому результаті.
- Забезпечення якості освіти -підтримка системи, процесу, результатів якості освіти на рівні державних норм та стандартів, задоволення суспільних й особистих потреб в якості освітніх послуг, узгодження їх з інтересами держави.
- Система забезпечення якості освіти - сукупність взаємодіючих організаційних

структур, відповідальності, процедур, процесів та ресурсів, що забезпечують загальне управління якістю освіти.

- Процедура – офіційно встановлений чи узвичаєний порядок здійснення, виконання або оформлення чого-небудь.
- Механізм – комплексний процес, спосіб організації.
- Критерії – вимоги для визначення або оцінки людини, предмета, явища (або: ознака, на підставі якої виробляється оцінка);
- Правило – вимога для виконання якихось умов всіма учасниками якої-небудь дії.
- Інструмент – засіб, спосіб для досягнення чогось.
- Моніторинг якості освіти - система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.
- Експертиза - всебічне вивчення стану освітнього процесу , умов і результатів освітньої діяльності.
- Інклюзивне освітнє середовище - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей;
- Академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- Фабрикація - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу;
- Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ

матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, несвоєчасні записи в класних журналах результатів оцінювання;

1.4. Колегіальним органом управління Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів, який визначає, затверджує систему, стратегію розвитку та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є педагогічна рада.

1.5. Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності здобувачів освіти та педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

2. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів базується на наступних принципах:

- відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- системності в управлінні якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- здійснення обґрунтованого моніторингу якості;
- готовності суб'єктів освітньої діяльності до ефективних змін;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:

− удосконалення планування освітньої діяльності;

− підвищення якості знань здобувачів освіти;

− посилення кадрового потенціалу закладу освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

− забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;

− розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;

− забезпечення публічності інформації про діяльність закладу;

− створення системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності в діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти.

Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі освіти є:

- якість освіти;

- рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до підвищення якості освітньої діяльності;

- якість реалізації освітніх програм, вдосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

Механізм функціонування системи забезпечення якості освіти Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів включає послідовну підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:

– планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації);

–організацію (переформатування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);

– контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);

– коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам).

Система контролю якості освітнього процесу в закладі включає:

• Самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості;

• Контроль якості результатів навчання та об'єктивності оцінювання;

• Контроль якості реалізації навчальних (освітніх) програм.

Критеріями ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів є:

1. Досягнення здобувачів освіти, показники результатів їх навчання.

2. Відповідність показників успішності здобувачів освіти результатам їх навчання на кожному рівні повної загальної середньої освіти під час державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання.

3. Якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників.

4. Показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного освітнього процесу

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

3. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Система забезпечення академічної доброчесності Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів реалізована відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту».

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об’єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- постійна підготовка до уроків, домашніх завдань;
- самостійне подання щоденника для виставлення педагогом одержаних балів;
- надання достовірної інформації про власні результати навчання батькам (особам, які їх замінюють).

Порушенням академічної доброчесності Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів вважається:

- академічний плагіат;
- фабрикація;

- списування;

- обман;

- хабарництво;

- відмова своєчасно надавати інформацію (усно або письмово) про методики, технології, прийоми, методи викладання, стан виконання програми, рівень сформованості компетентностей здобувачами освіти;

- необ'єктивне оцінювання;

- невиконання обов'язків педагогічного працівника, передбачених статтею 54 Закону України «Про освіту».

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів, включають:

– ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з вимогами щодо належного оформлення посилань на використані джерела інформації;

– ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з документами, що регламентують дотримання академічної доброчесності та встановлюють відповідальність за її порушення;

– проведення методичних заходів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотриманням правових та етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності;

– включення до планів виховної роботи класних колективів заходів із формування у здобувачів освіти етичних норм, що унеможливлюють порушення академічної доброчесності;

– розміщення на веб-сайті закладу правових та етичних норм, принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу.

Виявлення порушень академічної доброчесності

Особа, яка виявила порушення академічної доброчесності педагогічним працівником, здобувачем освіти має право звернутися з письмовою заявою до директора школи. Заява щодо зазначеного порушення розглядається на засіданні Наглядової ради академічної доброчесності(далі Наглядова рада), яка створюється наказом директора і ухвалює рішення про факт порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності (за погодженням з органом самоврядування здобувачів освіти)

До складу Наглядової ради входять представники педагогічного колективу та батьківської громади та представники учнівського самоврядування закладу освіти. Склад Наглядової ради погоджується на засіданні педагогічної ради закладу загальної середньої освіти та затверджується наказом керівника.

Термін повноважень Наглядової ради – 1 рік.

Наглядова рада звітує про свою роботу раз на рік.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у вивченні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути особисто присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати

припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов’язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров’я і збереження здоров’я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до:

- вимог Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743), Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

-

- у 5-7 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України №235 від 19.02.2021) у редакції наказу МОН від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»),
- у 8 – 9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);
- навчальних програм, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698).
- Додатка №2 до наказу МОН України від 21.08.2013 №1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН молоді та спорту від 13.04.2011року № 329;
- Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом МОН від 02.08.2024 №1093.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Формувальне оцінювання учнів 1-4 класів проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формувального оцінювання учнів 1 класу (листи МОН від 18.05.2018 №2.2-1250 та від 21.05.2018 №2.2-1255).

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-11класах – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Основними видами оцінювання здобувачів освіти є:

- поточне,
- підсумкове (тематичне, семестрове, річне),
- державна підсумкова атестація.

У Молодецькому ЗЗСО І-ІІІ ступенів використовується поточний контроль знань та умінь шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, у тому числі для проведення практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань здобувачів освіти протягом семестру.

Форми проведення видів контролю, їх кількість визначається освітньою програмою.

Тематична оцінка у 8-11(12)-х класах виставляється з урахуванням усіх видів освітньої діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми без проведення окремої тематичної атестації . Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені:

- з тривалістю вивчення теми (кількість занять);
- кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення;
- умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок.

Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення в навчанні" та срібну медаль "За досягнення в навчанні", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.08 № 186 та погоджено Міністерством юстиції України № 279/14970 від 02.04.08, підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

Підсумкове оцінювання у 2-3 класах передбачає тематичну перевірку, у 4 класі – тематичну перевірку та державну підсумкову атестацію з математики, української мови та літературного читання в кінці навчального року. Оприлюднення результатів контролю здійснюється відповідно до вищезазначених нормативних документів.

При оцінюванні навчальних досягнень здобувача освіти мають ураховуватися:

- характеристики його відповіді : правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого, які визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень - початковий. Відповідь здобувача освіти фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними; він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо.

Результати навчання здобувачів повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

5.Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльностіпедагогічних працівників

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності в Молодецькому ЗЗСО І-ІІІ ступенів передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників закладу освіти встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2143-VIII, чинного з 28.09.2017 року.

Процедура призначення на посаду педагогічних працівників регулюється чинним законодавством (обрання за конкурсом, укладення трудових договорів) відповідно до встановлених вимог (ст. 24 Закону «Про загальну середню освіту»).

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників у Молодецькому ЗЗСО І-ІІІ ступенів є:

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;

- освітній рівень педагогічних працівників;

- результати атестації;

- систематичність підвищення кваліфікації;

- наявність педагогічних звань, почесних нагород;

- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;

- участь в експериментальній діяльності;

- результати освітньої діяльності;

- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;

- показник плинності кадрів.

З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України "Про освіту". Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п’яти років не може бути меншою за 150 годин та здійснюється за такими видами:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси;

- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, «круглі столи» тощо. Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника яка включає атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п’ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання.

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Один із принципів організації атестації - здійснення *комплексної* оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці «Критерії оцінювання роботи вчителя».

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада закладу.

6.Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності в Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів визначає стратегію управління в закладі освіти, напрямки ефективних змін та розвитку освітньої системи.

Для цього застосовується моніторинг якості освітнього процесу в закладі освіти як систему збору, обробки, збереження та розповсюдження інформації про стан освітнього процесу чи окремих його елементів із метою інформаційного забезпечення управління та прийняття оптимальних управлінських рішень щодо підвищення ефективності функціонування усіх складових освітнього процесу, їхній взаємодії для досягнення очікуваних й запланованих результатів, а також інноваційного розвитку закладу освіти.

Управління процесом забезпечення якості освіти Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів забезпечується внутрішніми нормативно-правовими документами (статут, положення, рішення, накази тощо), що визначають зміст внутрішньої системи забезпечення якості освіти та механізми її забезпечення.

Процедура управління процесом забезпечення якості освіти Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів включає:

- ухвалення рішення про початок формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- призначення відповідальних за розробку, впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- навчання педпрацівників правилам і процедурам впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- формування та підготовка аналітичної групи з визначення ефективності впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на окремих етапах та у цілому;
- формування стратегії та пріоритетів у сфері якості (на перспективу, навчальний рік тощо);
- визначення видів діяльності та процесів у рамках складових внутрішньої системи

забезпечення якості освіти;

- розробка процедур для визначених процесів (дій, заходів) (внутрішні нормативні основи закладу освіти);

- визначення та розвиток системи моніторингу якості в закладі;

- удосконалення системи аналізу та прийняття підсумкових рішень.

Відповідальними за впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності в Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів є директор, заступники директора з навчально-виховної та виховної роботи, педагогічні працівники, методичні об'єднання, педагогічна рада закладу освіти.

З метою позитивного впливу на якість освіти необхідним є організаційний компонент у процесі формування внутрішньої системи, а саме:

▪ виокремлення в структурі закладу освіти осіб, що беруть участь у процесі управління якістю освіти (завуч, координатор програм, керівник методоб'єднання);

▪ проведення заходів щодо навчання адміністративних та педагогічних працівників школи навичкам роботи для забезпечення якості освітнього процесу, підвищення оцінної культури педагогів;

▪ розширення зв'язків закладу освіти з іншими освітніми установами, науковими організаціями, що спеціалізуються на вирішенні проблем управління якістю освіти.

Критерії ефективності управлінської діяльності в Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- наявність нормативних документів, де закріплені вимоги до якості освітнього процесу (модель випускника, освітня програма);

- оптимальність та дієвість управлінських рішень;

- керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (наявність посадових осіб, які відповідають за управління якістю освітнього процесу);

- формування освітньої програми закладу освіти (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);

- підвищення показника відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів освіти;

- кореляція показників успішності з результатами державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;

- наявність та ефективність системи моральних стимулів для досягнення високого рівня якості освітнього процесу.

7.Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.

Одним із основних елементів забезпечення якості освітнього процесу в Молодецького ЗЗСО І-ІІІ ступенів є наявність відповідних ресурсів (кадрових,

матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних) та ефективність їх застосування.

Навчальні програми, за якими здійснюється освітній процес здобувачів загальної середньої освіти, забезпечують можливість досягнення компетентностей.

Освітній процес здійснюється у 14 кабінетах, 4 класних кімнатах, комбінованій майстерні, спортивній та актовій залі.

У наявності навчальні програми з усіх освітніх предметів, курсів за вибором, факультативів. Бібліотечний фонд закладу складають 5861 примірників з яких 3599 -підручники

Забезпеченість освітнього процесу навчальною літературою становить 95 %.

Молодецький ЗЗСО І-ІІІ ступенів має швидкісний оптоволоконний доступ до мережі Інтернет. Обидва навчальні корпуси мають повне покриття мережеюWi-fi, доступ до бази даних ІСУО у режимі on-line, електронну пошту molodsh@ukr.net, та сайт закладу http://molodecke.school.org.ua/

8.Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти.

У Молодецькому ЗЗСО І-ІІІ ступенів обробку інформації, ведення електронного документообігу для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю комп’ютеризовано. При оцінці якості освітнього процесу використовуються комп'ютерні технології для обробки досягнень кваліметрії. Для обміну інформацією з якості освітнього процесу використовується відео- аудіо- і магнітні носії інформації, розмножувальна техніка. У закладі розроблена програма для проведення моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності:

- статистична інформація форм ЗНЗ-1, 1-ЗСО, 83-РВК ;

- інформаційна база про якість освітнього процесу на рівні різних класів;
- інформаційна база про результати державної підсумкової атестації в співставленні з річними показниками;

- інформаційна база про результати зовнішнього незалежного оцінювання в співставленні з річними показниками;

- книги наказів;

- бібліотечна інформаційна система, яка служить для обліку бібліотечних фондів, пошуку користувачами літературних джерел, оформлення й задоволення запитів;

- Єдина Атестаційна Система.

Для забезпечення більш широких і різноманітних зв’язків закладу з іншими закладами освіти, співпраці з навчальними закладами вищої освіти, доступу до різних баз даних, джерел інформації для використання під час проведення уроків та виховних заходів, заклад освіти підключено до швидкісного Інтернету. Зона Wi-Fi підключення покриває всю площу навчальних корпусів та допоміжних приміщень.

Для створення, згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту», публічності інформації про заклад освіти в Молодецькому ЗЗСО І- ІІІ ступенів функціонує офіційний сайт закладу http://molodecke.school.org.ua/ структура якого містить :

- статут закладу загальної середньої освіти;- ліцензію на провадження освітньої діяльності;
- структуру освітньої діяльності та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- освітні програми, які реалізуються у запитах здобувачів освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені програмою з навчального предмета;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- мова освітнього процесу;
- наявність вакантних посад;
- матеріально-технічне забезпечення закладу освіти;
- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу освіти;
- правила прийому до закладу освіти;
- умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами;
-фінансові звіти про надходження та використання всіх коштів в тому числі отриманих як благодійна допомога.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється а для ефективного управління освітнім процесом в закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ІСУО).

9.Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Заклад освіти забезпечує здобувача освіти з особливими освітніми потребами інклюзивним освітнім середовищем :

- необхідними ресурсами освітнього процесу, що мають відповідати ліцензійним та акредитаційним вимогам;
- умовами доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

Право на доступну освіту зазначеної категорії дітей реалізується за бажанням батьків шляхом організації індивідуальної форми навчання. Заклад освіти за потреби утворює інклюзивні та/або спеціальні групи і класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (стаття 20 Закону України «Про освіту»)

Практичне впровадження інклюзивного середовища базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування.

Зокрема шкільний освітній процес відповідає широкому спектру індивідуальних можливостей здобувачів освіти; забезпечує гнучку методику навчання, викладання та подання матеріалу; доступні та гнучкі навчальні плани й програми.

Навчальні матеріали прості та чіткі у використанні незалежно від навичок та досвіду здобувачів освіти; лабораторне обладнання та обладнання в майстернях із інтуїтивно зрозумілими органами управління.

Забезпечується урахування різного впливу шкільного середовища на «сенсорний досвід» дитини; використання кольору, світла, звуків, текстури; легкий доступ до інформаційно-комунікативних технологій.

Здобувачі освіти мають вдосталь часу, щоб надати відповідь на питання; використання навчального програмного забезпечення, яке має вказівки/застереження, коли здобувач освіти робить неправильний вибір.

Дизайн школи в основному враховує наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та переміщенні з врахуванням мобільності здобувача освіти.

Наявність необхідного розміру і простору:

- доступні навчальні місця для здобувачів освіти, у тому числі з прилеглим простором для асистентів вчителів;

- меблі, фурнітура та обладнання для навчання та навчальних методик;

- можливість регулювання середовища (наприклад, освітлення) для різноманітних потреб здобувачів освіти у навчанні та інше.

У закладі освіти створено необхідні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами:

1. Функціонально зручні класні кімнати на першому поверсі.

2. Внутрішні туалети на першому поверсі.

3. Роздягальня в класній кімнаті.

4. Їдальня на першому поверсі.

5. Біля запасного виходу двоповерхового корпусу розташовано пандус для колісних крісел.

6. Освітній процес у разі потреби забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам шкільної бібліотеки.

7. Для якісного соціально-психологічного та психолого-медико-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами, батьків та педагогів у штаті є посади практичного психолога, соціального педагога.

10.Порядок про проведення внутрішньошкільного моніторингу

Проведення внутрішньошкільного моніторингу — невід'ємна складова сучасного навчально-виховного процесу. Внутрішньошкільний моніторинг розглядається як система збору, обробки, зберігання та поширення інформації про освітню систему або її окремі елементи. Ця система орієнтована на інформаційне забезпечення управління та дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент. Вона дає прогноз його розвитку як комплекс процедур щодо спостереження, поточного оцінювання перетворень керованого об'єкта і спрямування цих перетворень на досягнення заданих параметрів розвитку об'єкта як узагальнене, комплексне оцінювання ефективності функціонування всієї системи освіти на основі системного аналізу всіх факторів.

Періодичність проведення внутрішньошкільного моніторингу

Щороку: фізкультура

Захист України

Основи здоров'я

Основні предмети в початковій школі

Раз у два роки: українська мова

Українська література

Історія

Правознавство

Профільні предмети

Поглиблене вивчення

Раз у 5 років: всі інші предмети

Таким чином, внутрішньошкільний моніторинг — це інформаційно-кореляційний супровід всієї системи освітньо-виховної діяльності навчального закладу.

I. **Загальні положення**

1.1. Положення про внутрішньошкільний моніторинг у закладі розроблене відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», Національної доктрини розвитку освіти України, указу Президента України № 1013 від 04.07.2005, постанов Кабінету Міністрів України № 1095 від 25.08.2004 «Деякі питання запровадження зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти», № 1312 від 31.12.2005 «Про невідкладні заходи щодо запровадження зовнішнього незалежного оцінювання і моніторингу якості освіти» та спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію й удосконалення діяльності навчальних закладів.

1.2. Положення поширюється на всіх працівників навчального закладу та учасників навчально-виховного процесу (далі — НВП).

1.3. Внутрішньошкільний моніторинг діяльності закладу є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання, оброблення, зберігання й розповсюдження інформації про стан освіти, прогнозування на підставі об'єктивних

даних динаміки та основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітньої галузі в цілому.

1.4. Положення визначає єдину систему здійснення внутрішнього моніторингу, а також обов'язки учасників навчально-виховного процесу щодо забезпечення системного підходу до організації збору, збереження, обробки й розповсюдження інформації.

1.5. Це положення розроблено методичною радою закладу, погоджено з профспілковим комітетом, затверджено на засіданні педагогічної ради.

II. Завдання» мета і напрями моніторингу

2.1. Основними завданнями моніторингу є:

- визначення якості навчальних досягнень учнів, рівня їхньої соціалізації;
- сприяння підвищенню якості ЗСО;
- вивчення зв'язку між успішністю учнів і соціальними умовами їхнього життя, результатами

роботи педагогів, рівнем соціального захисту, моральними цінностями, потребами особистості та держави;

- оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, лабораторного, ресурсного забезпечення навчального закладу;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників НВП, реалізації особистісно зорієнтованої системи освіти, адаптованої до рівнів і особливостей розвитку учнів;
- упровадження освітніх Інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти та форм організації НВП.

2.2. Мета внутрішнього моніторингу:

- створення певних інформаційних умов для формування цілісних уявлень про стан функціонування освітньої системи навчально-виховного комплексу, про те, які якісні та кількісні зміни відбуваються в ній під впливом різних факторів;
- визначення результативності навчання та виховання учнів;
- перевірка відповідності змісту освіти сучасним вимогам суспільства;
- визначення ефективності використання ресурсів;
- створення сприятливих умов для виявлення й підготовки здібної та обдарованої молоді;
- виявлення й підтримка творчих педагогів, підняття їхнього престижу;
- удосконалення педагогічних технологій;
- проведення порівняльного аналізу діяльності класних колективів, учнів і встановлення рейтингу;
- удосконалення діяльності навчального закладу, вироблення й коригування управлінських рішень;
- планування й прогнозування розвитку навчального закладу;
- визначення позитивного іміджу, престижності й конкурентоспроможності

навчального закладу.

2.3. Напрями моніторингу:

- діагностичний моніторинг (визначення рівня академічних навичок учнів);
- моніторинг діяльності (включає заміри «входу» і «виходу» системи);
- статичний моніторинг (надає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямами діяльності закладу, порівняти отриманий результат із нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення);
- динамічний моніторинг (багаторазовий замір певних характеристик під час усього циклу діяльності);
- психологічний моніторинг (постійне відстеження певних особливостей у ході навчальної діяльності);
- внутрішній моніторинг ефективності (спостереження за динамікою становлення колективу, прогнозування проблем, які можуть з'явитися в майбутньому);
- моніторинг освітніх систем (оцінювання стану системи, у якій відбуваються зміни, з подальшим прийняттям управлінського рішення);
- педагогічний моніторинг (супровідний контроль і поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації й здійсненні НВП);
- освітній моніторинг (супровідне оцінювання й поточна регуляція будь-якого процесу в освіті);
- учнівський моніторинг (комплекс психолого-педагогічних процедур, які супроводжують процес засвоєння учнями знань, сприяють виробленню нової інформації, необхідної для спрямування дій на досягнення навчальної мети);
- моніторинг загальноосвітньої підготовки учнів (систематичне відстеження виконання державних вимог підготовки учнів за основними навчальними дисциплінами);
- змістовний (особистісно зорієнтований) моніторинг (динаміка особистісного розвитку);
- моніторинг результативності НВП (показує загальну картину дій усіх факторів, що впливають на навчання та виховання, і визначає напрями, які потребують більш детального дослідження).

2.4. Складові моніторингу:

- чітке визначення об'єкта дослідження;
- визначення параметрів розвитку об'єкта;
- критерії оцінювання параметрів;
- технології проведення досліджень;
- науково-методичні матеріали, які спрямовані на отримання кінцевого результату.

2.5. Вимоги щодо здійснення ефективного внутрішнього моніторингу:

- вимірність і застосування стандартів і норм (вони повинні бути якісно й кількісно визначеними, придатними для практичного використання);
- можливість і реальність дотримання й виконання (узгодженість із можливостями, урахування її складових частин або елементів);

• наявність інструментарію;
• використання досвіду й спирання на аналіз поточного стану діяльності навчального закладу;
• наявність технологій інтерпретації фактичних результатів діяльності;
• попередження абсолютизації й перебільшення ролі різних нормативних вимог.

2.6. Критерії щодо здійснення внутрішнього моніторингу:
• об'єктивність із метою максимального уникнення суб'єктивних оцінок, урахування всіх результатів (позитивних і негативних), створення рівних умов для всіх учасників НВП;
• валідність для повної й усебічної відповідності пропонованих контрольних завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість критеріїв виміру й оцінки, можливість підтвердження позитивних і негативних результатів, які отримуються різними способами контролю;
• надійність результатів, що отримуються при повторному контролі, який проводять інші особи;
• урахування психолого-педагогічних особливостей передбачає диференціацію контрольних і діагностичних завдань;
• систематичність у проведенні етапів і видів досліджень у певній послідовності та за відповідною системою;
• гуманістична спрямованість із метою створення атмосфери доброзичливості, довіри, поваги до особистості, позитивного емоційного клімату.

2.7. Показники моніторингу:
• відповідність змісту освіти вимогам державних стандартів;
• співвідношення варіативної та інваріантної складових навчального плану;
• інформація щодо сформованості ключових компетентностей учнів;
• задоволення освітніх потреб школярів.

2.8. Засоби дослідження:
• результати діагностичних контрольних робіт;
• навчальні досягнення учнів;
• психолого-педагогічна діагностика;
• анкетування учнів, батьків, учителів.

2.9. Результати моніторингу мають тільки стимулюючий характер для змін певної діяльності.

ІІІ. Інформаційне забезпечення моніторингу

Освітній моніторинг — це система організації збору, обробки, збереження й поширення інформації про діяльність освітньої системи чи окремих її елементів, орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що забезпечує безупинне спостереження за станом освітньої системи й прогнозування її розвитку. Пріоритетним напрямом освітнього моніторингу на рівні навчального закладу варто вважати вплив процесу навчання на особистість учня.

Психолого-педагогічний моніторинг — це система інформаційного супроводу навчального процесу, яка містить інформацію про особливості психічної організації

учня, що впливають на успішність засвоєння ним змісту освіти.
При його проведенні до уваги слід брати:
Особливості когнітивної сфери:
- рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок;
- рівень розумового розвитку;
- мнемонічні здібності.

Фактори особистісного характеру, що впливають на процес навчання:
- темперамент, самооцінка, мотивація досягнення, працездатність;
- мотивація пізнавальної діяльності;
- рівень готовності до самоосвітньої діяльності.

Аналіз даних освітнього моніторингу дозволяє здійснювати управління освітнім процесом на основі науково обґрунтованого прогнозування його розвитку.

Педагогічний прогноз — це оцінка перспектив одержання заданого навчального результату.
Види педагогічного прогнозу:
- прогноз ефективності діяльності вчителя — оцінка результативності його роботи, що визначається через покращення результатів учнів;
- оцінка резервів підвищення якості навчання — визначення й реалізація оптимальної індивідуальної стратегії навчання індивіда.

Головним завданням кваліметричних досліджень рівня предметної грамотності учнів є визначення ступеня готовності випускників справлятися.
Основні напрями оцінювання рівня предметної грамотності:
- змістовий;
- контекстуальний (уміння використовувати знання при вирішенні повсякденних завдань у контексті реальних життєвих ситуацій);
- процесуальний (сформованість інтелектуальних умінь).

Соціально-адаптаційна спрямованість кваліметричних вимірювань, оволодіння предметною грамотністю повинні сприяти соціальній адаптації підлітка в сучасному суспільстві.

Технологія предметного моніторингу
Технологія керування якістю засвоєння знань полягає у проектуванні педагогічного процесу, спрямованого на підвищення якості навчальних досягнень учнів шляхом предметного моніторингу.
Етапи проведення предметного моніторингу:
- анкетування учнів 5—11-х класів «Ставлення до вивчення предмета»;
- аналіз контрольних зрізів і кваліметрії на початок року;
- аналіз даних психологічного моніторингу;
- заповнення вчителями таблиць «Розподіл учнів за групами навченості»;

• проведення поточних зрізів, заповнення технологічних карток;
• організація корекційно-діагностичної роботи;
• заповнення вчителями таблиць «Перелік основних проблем з організації успішної діяльності учнів на уроці»;
• проведення мікропедради.
•

Валеологічний моніторинг спрямований на:
• формування толерантного ставлення до фізичних навантажень дітей і підлітків;
• вивчення факторів ризику хронічних захворювань;
• заповнення паспортів здоров'я.

Для його проведення використовуються такі навчально-діагностичні програми:
• «Індекс ставлення до власного здоров'я»;
• «Розум проти інфаркту. Самовизначення факторів ризику серцево-судинних захворювань»;
• скринінг-тест «Моє здоров'я» (необхідною є наявність баз даних);
• «Експериментальна діяльність Школи культури здоров'я»;
• «Сучасна школа як система формування здоров'я дітей і підлітків».

Моніторинг педагогічної майстерності має на меті вивчення:
• структури міжособистісних стосунків:
— рівня володіння засобами педагогічної взаємодії;
— ставлення учнів до вчителя («Учитель очима учня»);
• професійних рис особистості вчителя:
— готовності педагога до роботи на самоконтролі;
— його креативних якостей (тест «Креативність»);
— професійної спрямованості особистості вчителя;
— його здатності до саморозвитку;
— форм управлінської поведінки;
• особливостей творчої діяльності:
— самооцінки професійної діяльності вчителя (рівня володіння методичними вміннями);
— рівня володіння практичною дидактикою;
— рівня володіння технологією продуктивного навчання;
— творчого потенціалу (тест «Ваш творчий потенціал»);
— інформаційної культури педагога;
— рівня психолого-педагогічних знань;
• позитивних тенденцій у роботі педагогічного колективу:
— діагностика готовності педагога до науково-експериментальної діяльності;
— методика оцінювання ситуації в навчальному закладі;
— ранжування методик викладання;
— діагностика пріоритетів цілепокладання.

Кожен викладач, який прагне до самовдосконалення, повинен уміти самостійно, достовірно й доказово оцінювати як власну освітньо-виховну діяльність, так і

обумовлену нею навчально-пізнавальну діяльність школярів.

IV. Моніторинг педагогічної діяльності

Моніторинг педагогічної діяльності дозволяє проаналізувати та вдосконалити роботу педагогічного колективу, адміністраторів, керівника школи. На основі узагальненого аналізу легко визначити напрями і методи розвитку навчального закладу в цілому.

Розвиток школи (як і будь-якої іншої установи) неможливий без попередньої діагностики й аналізу стану, в якому вона перебуває на теперішній момент. Одна з найважливіших зон дослідження — діяльність співробітників, оскільки реалізація всіх планів, ідей, інновацій залежить виключно від тих людей, які в цьому процесі будуть задіяні.

Ефективна, прозора система оцінки діяльності педагога, адміністратора, керівника, яка дозволить визначити тих співробітників, які працюють найбільш результативно, провести аналіз «сильних» і «слабких» сторін спільної діяльності педагогічного колективу, дасть змогу використовувати результати аналізу в розробці програми розвитку навчального закладу.

Принципи оцінювання діяльності вчителя:

- чим більше реалізовано цілей, тим вищий бал оцінки діяльності вчителя;
- лише реалізовані цілі підлягають оцінюванню;
- учитель велику частину своєї педагогічної діяльності проводить самостійно, тому має можливість як оцінити свою роботу (рефлексія), так і самостійно намітити шляхи її вдосконалення (саморозвиток);
- оцінка педагогічної діяльності проводиться в умовах рівного доступу до інформації про результати діяльності, делегування повноважень у підбитті підсумків оцінювання керівниками шкільних методичних об'єднань, відкритого обговорення.

Технологія оцінювання діяльності вчителя Керівник шкільного предметного методичного об'єднання:

- фіксує конкретну інформацію про результати виконання посадових і функціональних об'єднань;
- спільно з учителем визначає результати його діяльності;
- курує навчальний процес, виховний процес, науково-методичну діяльність, суспільно-корисну діяльність;
- оцінює результативність роботи кожного вчителя, проводить фіксацію діяльності вчителя в шкільних документах і наказах, протоколах олімпіад, конкурсів, аналітичних довідках тощо;
- на засіданні методичного об'єднання обговорює пропозиції щодо матеріального а морального заохочення кращих співробітників;
- порівнює поточні результати діяльності вчителя з отриманими в минулому році, тобто надається картина досягнень і проблем, на підставі якої складається план

роботи ШМО;

• представляє результати моніторингу педагогічної діяльності для обговорення на педагогічній, методичній радах, нарадах при директорові, використанні під час планування роботи навчального закладу, формування стратегії їй розвитку.

На основі проведеного аналізу адміністрацією закладу спільно з профспілковим комітетом розглядаються питання преміювання, нагородження співробітників, питання позачергового підвищення кваліфікаційної категорії або атестації за ініціативи адміністрації, необхідність проведення навчання співробітників і коло питань, які потребують додаткового контролю.

Модель педагогічної діяльності

У процесі роботи конкретизована модель педагогічної діяльності вчителя за такими показниками:

• Блок I — навчальний процес:

1. Реалізація навчального процесу.
2. Ведення шкільної документації.
3. Олімпіади та інтелектуальні конкурси (МАН, «Кенгуру», «Левеня», П. Яцика).
4. Діяльність із розвитку здібностей та обдарувань учнів.
5. Виробнича дисципліна.
6. Наукова організація праці вчителя.

• Блок II — виховна робота:

1. Організація життєдіяльності класу.
2. Напрями виховної роботи.
3. Робота з батьками.
4. Допомога в організації життєдіяльності школи.
5. Ведення класної документації та документації з виховної роботи.

• Етап III — науково-методична діяльність:

1. Участь у роботі в методичному об'єднанні.
2. Розроблення методичних посібників, програм, підручників.
3. Участь у роботі творчих груп.
4. Участь у семінарах і конференціях.
5. Інноваційна діяльність.
6. Участь у професійних конкурсах.

• Етап IV — суспільно-корисна діяльність:

1. Профспілкова діяльність.
2. Інформаційна діяльність.
3. Соціальний захист працівників педагогічного колективу.

• **V. Моніторинг якості освіти**

Якісна освіта вважається сьогодні міжнародною спільнотою однією з необхідних умов успішного розвитку будь-якої країни. Міжнародне співтовариство нині хвилюють питання якісної освіти з проекцією на набуття молоддю життєвих компетентностей, успішне входження в сучасне суспільство і тендерну рівність.

• Якість освіти загалом і загальної середньої освіти зокрема — надто складне й

багатогранне поняття.

Компоненти структури якості загальної середньої освіти:

- якість навчального процесу як результату педагогічної діяльності;
- якість навчально-методичного забезпечення (освітніх програм та навчальної літератури, підручників і посібників);
- якість професійної підготовки і кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних кадрів;
- якість ресурсного забезпечення та навчального середовища, у якому відбувається освітній процес (правового, фінансового, кадрового, науково-методичного, матеріально-технічного);
- якість особистісних рис і здібностей учнів;
- якість та ефективність державно-громадського управління системою загальної середньої освіти;
- якість проведення, інтерпретації результатів моніторингових досліджень у системі загальної середньої освіти.

Якість освіти — це педагогічна категорій, що характеризує ступінь досягнення поставлених в освіті цілей і завдань.

Система моніторингу якості освіти закладу включає такі компоненти:

- мету й зміст загальної середньої освіти;
- вимоги освітніх стандартів;
- педагогічний контроль та прогнозування;
- освітній моніторинг;
- моделі учня, вчителя, закладу освіти.

Моніторинг якості освіти передбачає систематичне збирання фактів про контекст, вхідні ресурси, процеси і результати в системі освіти.

Моніторинг якості освіти є ефективним засобом отримання інформації про функціонування освітньої системи та її компонентів. Звичайно, якість освіти в закладу визначається на основі державних стандартів освіти та оцінки громадськістю освітніх послуг.

На формування результату якості освіти впливають різні суб'єкти соціального замовлення (батьки, самі учні, громадськість, ВНЗ, роботодавці). Таким чином, якість освіти — це таке динамічне та інтегративне утворення, сукупні властивості якого здатні задовольняти споживачів, їх постійно зростаючі вимоги і потреби.

Структурні компоненти якості освіти:

- задоволеність суб'єктів освіти результатами навчально-виховного процесу;
- якість освітніх програм;
- високий рівень кваліфікації науково-педагогічних кадрів;
- залученість навчального закладу до інноваційної діяльності;
- сучасні матеріально-технічні ресурси;
- утвердження державно-громадського управління.

VI. Моніторинг виховної діяльності

Сутність моніторингу виховної діяльності Об'єкти моніторингу виховної діяльності закладу:

• зміст виховання;
• система виховання і виховної роботи;
• система науково-методичного забезпечення виховного процесу;
• участь учнів у виховній роботі;
• всебічний розвиток індивідуальності, сутнісних сил особистості, потреб, Інтересів, здібностей, генетично заданих обдарувань, таланту, позитивних рис характеру, ідеалів, свідомості;
• соціалізація особистості;
• колективна діяльність учнів;
• педагогічна діяльність учителів;
• результати виховного процесу.

VII. Психологічний моніторинг

Будь-яке відстеження має на меті вдосконалення, але, з емоційної точки зору, це завжди стрес, страх невдачі. Тому психолог бере участь і в уточненні мети й завдань, доборі аудиторії, рекомендує обрати методи та процедури дослідження, стратегію ознайомлення з результатами моніторингу, допомагає у виробленні рекомендацій щодо усунення недоліків, проведенні психолого-педагогічної діагностики.

Отже, поетапний супровід моніторингу шкільним психологом створює умови до розвитку моніторингової культури, забезпечує перехід організації педагогічної діяльності на якісний рівень.

Окремою частиною моніторингових досліджень у школі є власне психологічний моніторинг.

Психологічний моніторинг

Психологічна діагностика — поглиблене психолого-педагогічне вивчення учнів протягом усього періоду навчання, виявлення індивідуальних особливостей і схильностей особистості, її потенційних можливостей у ході навчання, у професійному самовизначенні, а також виявлення причин і механізмів порушень у навчанні, розвитку, соціальній адаптації. Психодіагностика проводиться як індивідуально, так і з групами учнів. Сьогодні діагностична робота психолога в комплексі вирішує такі завдання:

• складання соціально-психологічного портрета учня;
• виявлення шляхів і форм надання допомоги дітям із труднощами в навчанні, у спілкуванні та психічному самопочутті;
• вибір форм і заходів психологічного супроводу учнів згідно з їхніми особливостями в спілкуванні та навчанні.

Для реалізації цих завдань використовуються три форми організації діагностичної роботи:

• комплексне психолого-педагогічне вивчення всіх учнів однієї паралелі;
• поглиблене — використовується при вивченні складних випадків індивідуально з учнем;
• оперативне — використовується у випадку негайного надання інформації.

VIII. Культура управління та комунікативна компетентність керівника

За своїм змістом культура управління являє собою сукупність досягнень в організації та здійсненні процесу управління, організації управлінської праці, використанні техніки управління, а також вимог, які висуваються до систем управління і працівників, обумовлених нормами і принципами суспільної моралі, етики, естетики, права.

Культура управління як складова частина загальнолюдської культури має разом з тим низку особливостей, які відрізняють її від усіх інших видів і форм культури. Ці особливості можна проілюструвати на основі вимог, які висуваються до культури управління.

Рівень культури управління оцінюється, виходячи із загальносистемних показників, найважливішими з яких є:
• цілеспрямованість (здатність системи досягати цілей);
• цілісність (наявність і використання системою властивостей, яких немає у складових частин системи);
• пов'язаність (наявність оптимальних технологічних, інформаційних, виробничих та інших зв'язків);
• відкритість (взаємодія системи з іншими і сприйняття зовнішньої інформації);
• динамізм (швидкість змін системи під впливом будь-яких факторів);
• прагнення до розвитку (наявність тенденції ускладнення змісту системи, зв'язків, продукції, зростання обсягів виробництва та ін.).

IX. Порядок проведення моніторингу

9.1. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради закладу.
9.2. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичною радою закладу.
9.3. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію закладу.
9.4. Педагог має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу.
9.5. Моніторингові дослідження вчитель координує й узгоджує з керівником методичного об'єднання, головою методичної ради, адміністрацією закладу.
9.6. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки затверджені технології (інструментарії).
9.7. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу.
9.8. Керівник методичного об'єднання несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу на рівні свого методичного об'єднання.

9.9. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за формою, затвердженою методичною радою та погодженою методичним об'єднанням.
9.10. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні закладу проводить методична рада.
9.11. Аналіз ТА обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях методичних об'єднань учителів-предметників, методичної та педагогічної рад закладу.
9.12. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові — протягом певного періоду навчання учнів, з якими проводився моніторинг.
9.13. Моніторингові дослідження можуть проводитися з учнями, педагогічними працівниками закладу та за згодою ради закладу з батьками й громадськістю.
9.14. Моніторинг може проводитися як під час навчально-виховного процесу, так і в позаурочний час.
9.15. Проведення моніторингових досліджень здійснюється в три етапи:
• етап I (підготовчий): постановка мети, визначення об'єкта спостереження, установлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію.
• етап II (практичний): збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань; відвідування уроків; проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів;
• етап III (аналітичний): аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій і пропозицій, формулювання висновків.
X. Відповідальність за здійснення внутрішнього моніторингу
10.1. Відповідальність за організацію закладу щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на методичну раду навчального закладу.
10.2. Методична рада закладу:
• забезпечує виконання покладених на неї завдань із питань здійснення внутрішнього моніторингу відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», нормативно-правових актів щодо організації навчально-виховного процесу;
• проводить внутрішній моніторинг;
• координує й контролює діяльність щодо забезпечення її об'єктивності, валідності, надійності, урахування психолого-педагогічних особливостей, систематичності, гуманістичної спрямованості;
• проводить єдину науково-методичну політику з питань здійснення внутрішнього моніторингу, упровадження нових технологій діагностування, спрямованих на забезпечення синхронності процесів спостереження, замірювання, отримання на цій основі знань про стан об'єкта з подальшим моделюванням, прогнозуванням і прийняттям відповідного управлінського рішення;
• розробляє систему здійснення внутрішнього моніторингу, яка безпосередньо підпорядковується педагогічній раді;
• забезпечує опрацювання й прийняття нових, перегляд і скасування попередніх

методик щодо здійснення внутрішнього моніторингу, здійснює контроль за їх виконанням;
• забезпечує функціонування системи внутрішнього моніторингу в школі;
• веде облік моніторингових досліджень;
• організовує підготовку й підвищення кваліфікації педагогічних працівників із питань здійснення моніторингових досліджень;
• організовує й проводить наради, конференції, семінари, виставки з питань моніторингу;
• здійснює постійний зв'язок із ОШПО, ММЦ, районними методичними службами з питань моніторингових досліджень;
• бере участь у міжнародній співпраці з питань моніторингових досліджень.

XI. Співпраця практичного психолога з адміністрацією, педагогам у здійсненні моніторингових досліджень

11.1. Уточнення мети і цілей моніторингу.
11.2. Вибір методу та процедури дослідження.
11.3. Вивчення емоційного» фізичного стану респондентів, умов проведення досліджень.
11.4. Спільна діяльність у виробленні рекомендацій щодо усунення негативних тенденцій.
11.5. При оформленні результатів моніторингу користуватися правилами:
• оголошення результатів моніторингу є обов'язковим, інакше можуть виникнути підозри про неетичне їх використання;
• на загал краще виносити загальні результати, а конкретні дані повідомляти індивідуально;
• відзначати позитивні тенденції (хвалити) потрібно публічно, критикувати — наодинці;
• негативні тенденції зазначати всередині доповіді, починати і закінчувати доповідь, аналітичну довідку та наказ позитивом;
• не можна порівнювати діяльність різних людей між собою, потрібно зіставити діяльність людини в різних випадках, наголошуючи на більш конструктивному, або порівнювати людину з «нормативним еталоном»;
• говорячи про негативи, потрібно зазначати їх міру (незначні промахи, неприпустимі помилки тощо);
• оголошуючи результати досліджень, приділяючи увагу деталям, зосередити увагу на головному, інакше виникає відчуття дріб'язковості й не важливості моніторингу;
• відзначаючи помилки, потрібно надати рекомендації із їх усунення.
11.6. Організація індивідуальної роботи:
• розробка індивідуального плану професійного розвитку педагога;
• сприяння в розробці виховних заходів;
• розробка індивідуальних планів корекційної діяльності з учнями.

Нормативна база використана :

- Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017;
- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р;
- стандарти загальної середньої освіти;
- Статут закладу загальної середньої освіти.